

ELOFIZETES
 HELYBEN ÉS VIDEKEN
 Egy évre ... 150 Lei.
 Fél évre ... 75 Lei.
 Egy negyed évre 87-50 Lei.
 Egy óra ... 12-50 Lei.

Nyitási közlemények
 megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG
 Aradi és csanádi evangélikus
 vasutak palotájában
 TELEFON-SZÁM: 357.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Reszvény
 Társaság.
 Boulevardul Regale Ferdi-
 nand L. (közvetlen) 10. u. 22-
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1920.

Szerkesztő:
Stauber József.

Szombat, december 18.

Ethasztották a tanítók esküjét.

Ma délelőtt Csécsy Imre református lelkész felkereste dr. Moldován Silvius prefektust és értesítette arról, hogy a kultuszminiszter 36222. számú rendelete értelmében, amelyet az egyházi főhatóságoknak küldött meg, az összes felekezeti tanítók esküjét elhalasztották 1921 február 1-ig. A prefektus kijelentette, hogy a rendeletről tudomása van, de később érkezett és így nem értesíthette a tanítókat. A prefektus Csécsyvel felment a városházára, ahol a tanácsteremben összegyűltek a római katolikus, luteránus és izraelita tanítók esküjére. A református tanítók már nem jelentek meg, mert értesítették őket az eskü elhalasztásáról. A jelenlevő Moldován József tanfelügyelő kijelentette, hogy — mivel a tanítók már ugyanis megjelentek — ha akarják, letelhetik az esküt. Csécsy Imre felolvasta a tanítók előtt a kultuszminiszter rendeletét, mire a tanítók elhatározták, hogy esküjüket csak 1921. február 1-én jelentkeznék.

Fiumei olasz csapatok éjjeli rablásra indulnak.

LUGANO. Az olasz lapok jelentése szerint Fiumében komoly események várhatók. D'Arunzio minden más hír ellenére el van határozva, hogy a rapalloi szerződésnek erőszakkal ellenáll. Az olasz népet tüzes felhívásban ellenállásra buzdítja. Másrészt a Corriera hire szerint D'Anunzio helyzete kétségbeesett. A költő csapatai éjjelenként hajón támadásokat intéznek az olasz partokon levő kisebb helyőrségek ellen és élelmiszereket és árukat rabolnak. D'Anunzionak hatezer jól fel-fegyverzett katonája és sok municiója van.

Nagy földrengés

Olaszországban.

RÓMA. Olaszország északi részében a legutóbbi napokban óriási földrengés történt, amely a Tepeli tartományhoz tartozó összes községeket elpusztította. Több, mint tizenötezer ház romokban hever és a törmelések közül számos halottat és rengeteg sebesültet emeltek ki.

A valutapiac.

Budapest. Dollár 620—650, márka 880—905, osztrák korona 90—97, leu 800—830, szokol 740—770, korona- és franciadinár 1460—1510. Zürich. Berlin 887,5, new-york 650,25, Prága 730. Budapest 122,5, Zágráb 44. Bucuresti 860, Bécs 65.

Román-magyar kereskedelmi kapcsolat.

(Előkészület a tárgyalásra.)

BUDAPEST. Magyarország Romániával folytatott gazdasági tárgyalásai most úgy látszik aktuálisra váltak, mert a kormány a napokban leiratot intézett az érdek képviselőkhöz, amelyeket arra szólítottak fel, hogy gyűjtsenek össze minden adatot, amely Romániával való gazdasági összeköttetés felvételéhez szükséges. A leirat főleg a pénzügyi, forgalmi és kereskedelmi adatok összeállítását kívánja az érdekképviselőktől, melyek most dolgozzák fel a tárgyalások megindításához szükséges komplexumot. Románia a maga részéről igen érthetően azon van, hogy a Magyarország-al való gazdasági kapcsolatot mielőbb felvegye. Nagy szüksége van ugyanis a vasúti transzito forgalomra. A Romániából Német-Ausztriába menő küldemények

például Csehszlovákián át mennek, de ezeknek mintegy hetven százaléka elvesz. Nemrégiben Bucurestiben gazdasági értekezletet hívtak egybe, amelyen főleg a dunai összeköttetést és a transzito-forgalom ügyét vitatták meg. Ezen az ülésen tette Bratianu volt miniszterelnök azt az érdekes kijelentést, hogy Magyarország mai elszigetelt helyzetében egy második Gibraltar a Dunán. A közel jövőben Budapestre érkezik a román gazdasági bizottság s akkor a németek és osztrákok után a románokkal is megkezdődik a tárgyalás. Előbb természetesen mindent megtesz Magyarország kormánya a valutáris viszonyok rendezésére, mert enélkül nem képzelhető el reális alap a kereskedelmi kapcsolatok megteremtésére.

Elvitték a közintézmények bonjait.

(Kezdődik a beváltás.)

Amint különböző verzio jelent meg a negyven százalékos bonok beváltásáról, hogy a közönség már teljes letargiában várja a tulajdonképeni intézkedést. Ma azután jól értesült helyről megtudtuk, hogy az aradiak bonjainak beváltására az első komoly lépés megtörtént. Már akkor, a mikor először volt szó a bonok beváltásáról, megirtuk, hogy elsősorban

a közintézmények és testületek bonjait váltják be. Értesülésünk szerint az aradi közintézmények és testületek bonjait már el is vették Oradea-Marera (Nagyváradra), ahol a Banca Nationala fiókja beváltja azokat. A magánosok bonjainak beváltására nézve mindeztideig Aradra nem érkezett intézkedés.

Apponyi a konszolidációért.

„Ne tüntetésekre szervezzük ifjuságunkat.”

BUDAPEST. A Kaposvári területvédő liga meghívására gróf Apponyi Albert Kaposvárott előadást tartott a honpolgári kötelességekről. Az ország helyzete rossz szabb, mint hónapokkal ezelőtt volt — mondotta gróf Apponyi. — De azért mégis bizunk, mert csak is rajtunk áll, hogy az elkövetett hibákat jóvátegyük és hogy eltávolítsuk külső helyzetünk romlásának belpolitikai okait. Tartózkodni kell mindentől, ami alkalmas arra, hogy a művelt nemzetek ellenszenvét felkeltse és amely kulturfőlényünkre és belső konszolidációra való képességünkre rácsúfol. Ki kell küszöbölni mozgalmainkból az antiszemita demagógiát, amelynek érzékeny kárai között elég rámutatnunk arra, hogy kereskedelmünk kivándorol és hogy Bécs forgalmi jelentősége Budapest rovására emelkedik, holott Budapestet földrajzi fekvése predesztinálja arra, hogy a keleti kereskedelem központja legyen. Korántsem akarom tagadni azt, hogy a keresztény társadalomnak oka és joga van a zsidóság aránytalan túrógazdálkodásával szemben a gazdasági és kulturális élet terén védekezni. Ez legyen a sulypontja a keresztény társadalomnak, amelyet gazdasági ki-

művelésre, üzleti ismeretre és versenyképességre kell nevelni. Ne tüntetésekre szervezzük ifjuságunkat, sem a haza sorsának irányítására, hanem tanulmányaiba való buzgó elmélyedésre, hogy nagy készületséggel ellátott új nemzedék állítson a haza szolgálatába. Gazdasági munkát kell végeznünk. A legnagyobb intenzitással törekedjünk a társadalmi békére. Ideje volna, hogy az üldözéseket megszüntessük olyanokkal szemben, akik csak elméleti kisiklásokkal vádolhatók.

Ezután az akut kormányváltással foglalkozik és a felesleges állásokkal, kiadásokkal és személyi törtétekekkel. A királykérdés bolygatása akkor, amidőn nem tudjuk idegen nyomás érzése, vagy gyanuja nélkül azt megoldani, csak felesleges izgalmakra és az egységes magyar front megbolygatására alkalmas. Mi, akik azt valljuk, hogy a királykérdés csak a jogfolytonosság eszmekörében oldható meg üdvösen, szintén teljesen az önálló nemzeti királyság elvi alapján állunk, nem haladva el ama tény mellett, hogy van koronázott királyunk, a kit mellőzni annyit jelent, mint forradalmi királysággal kísérletezni és ezzel az országot a bonyodalmak

és zavarok beláthatatlan sorozatának kitenni. Követeli szigorú felelősség mellett a sajtó teljes szabadságát. Várja a szociálpolitikai előrehaladást. Ha olyan kormány alakul, amely ilyen irányban akar haladni, ő maga is lelkesen támogatja azt. (Apponyi beszéde nagy tetszést aratott.)

LEGUJABB.

A MAGYAR BÉKE FRANCIA ELŐADÓJA. Páris. A szenátus külügyi albizottsága Reynaldot bizta meg a trianoni békeszerződés ratifikálásának előadásával.

ELADJAK A HAZAKAT BUDAPESTEN. Budapest. Egy hét alatt a magyar fővárosban negyvenhárom házat adtak el. Harminchárom háznak beváltott értéke közel husz millió korona.

ÚJ ÖTVEN FILLÉRESEK. Budapest. Ma hozták forgalomba a pénzügyminiszterium által kiadott új 50 filléreseket.

LEÉGTEK FILMPALOTA. Newyork. A newyorki legnagyobb filmpalota leégett. A tűzvész alkalmával Lescomb nővérek, a hírneves mozsztinésznők halálukat lelték.

HALÁLRAITÉLT RABLÓGYILKOS. Budapest. Dufek József bécsi pincért, aki a Népszínház-utcában egy kávéházi felirónót meggyilkolt és azután kirabolt, a rögtönítélő bíróság kötélt általi halálra ítélte. A kivégzés holnap lesz.

AUSZTRIÁT FELVETÉK A NÉPSZÖVETSÉGBE. Genf. A népszövetség tegnapi ülésén elhatározta, hogy Ausztriát felveszi a népszövetségbe. Egvedül Viviani olasz kiküldötti kifogásolta a felvételt. Németország felvétele mellé lett harminchat állam szavazott s a felvétel ellen csak Ausztrália foglalt állást.

NEGYEDMILLIÓS POSTALOPÁS. Budapest. A Király-utcában egy postakocsiból egy kazettát loptak el, amelyben negyedmillió korona volt. A rendőrség nagy apparátussal keresi a tettest.

UTRAKELTEK A HADIFOGLYOK. Budapest. Ideérkezett hírek szerint a kelet-szibériai fogoly táborokban levő hadifoglyok utolsó része a közeli napokban utra kel hazafelé.

JAPAN-AMERIKAI HABORU ELŐTT. Buenosayres. A japán hajóraj befutott Bachia-Blanca hadikikötőbe. Amerika ellene irányuló flottatüntetésnek veszi ezt a tényét. Tekintettel a japán-amerikai feszültségre, a japán hajóraj utja nagy jelentőségű.

MAGYAR JUGOSZLÁV VAS UTI FORGALOM. Budapest. Egy Máv. bizottság Szabadkára utazott, hogy ott Magyarország és Jugoszlávia közötti közvetlen vasúti forgalomról tárgyaljon.

LENGYELORSZÁG NEM LÉP BE A KIS-ANTANTBA. Varsó. A lengyel lapok jelentése szerint Lengyelország nem csatlakozik a kis-antanthoz.

A SZLOVÁKIAI MAGYAR PÁRTOK EGYESÜLTEK. Pozsony. Ótátrafüreden a felvidéki magyar polgári pártok közös értekezletet tartottak a prágai nemzetgyűlés magyar képviselőinek részvételével. Szeftiványi József, Rakovszky Iván, Körmeny Akos Lajos és mások felszólalása után az értekezlet határozati javaslatot fogadott el, amely szerint az összes erőket a szepesi németek és a felvidéki zsidóság bevonásával egyesítik a közös érdekek kivívására.

Irodalom és művészet.

Angyalka.

(Premier a városi színházban.)

Kedves, érzelmes Biedermayer darab az Angyalka, amelynek ma esti bemutató előadása a legzajosabb siker legyében zajlott le. Erredell című Lang lang ist's her és ezt attól a kedves melettől kapta, amelyet a két főszereplő énekel. Bruno Hardt, a szövegíró sok poézist és finom humort tett a librettóba, amelyhez zenét Róbert Stolz, a legnépszerűbb bécsi operettirigens szerzett. Stolz muzsikájának minden egyes száma egy kis zsuzsu. Ahogy az ember hallja a szentimentális dalokat, a pajzán tándereket, a ritmikus indulókat, a bájos Biedermayer táncszámokat, mint ha egy régi zenélőóra játszana el kellemes, nem nagy igényű repertoárját. Az Angyalka sok énekszámát hamarosan népszerű lesz Aradon. A bemutatóra nagy gondtal készült a színtársulat és a direktió szerencsésen oldotta meg a szereposztás kérdését. A cínszerepben H. Harmath Józsa, a legszebben beszéző aradi színésznő mindössze két színpadi próba után legszebb sikereinek egyikét aratta. Bájos egyénisége, szépen előadott énekszámai és graciózus tánc alapja volt az őszinte sikernek. J. Halmos Mici, a kiváló primadonna egy sváb parasztlány szerepében elsőrangú alakítást produkált. Csengő hangjával, temperamentumos járáskával, pazar toalettielivel zajos tapsokat váltott ki a közönségből. Thomay Mária, a kiváló táncosnő, mint mindig, ezúttal is nagyszerűen táncolt. Korábbi toalettiel felújítást keltettek. Benkőné és Tóth Böske kisebb szerepeikben sok humort hoztak a színpadra. Jakabffy Honka egy más szerepében igen kedvesen játszott. Az előadás sikeréből az oroszlanrész Jakabffy Dezsőt illeti. Az intelligens, mindig elegáns művész nemcsak szépen énekel, ügyesen táncol, hanem rendezői kvalitásáról is tanúságot tett. Jakabffy sok ötlettel és finom ízléssel rendezte a nehéz darabot. Győző és Várnay a tőlük megszokott rutinnal játszottak két humoros szerepet, általános derűltséget kelte. Selmeczynek hálás szerep jutott egy től legény szerepében és a talentumos fiatal színész ötletesen, tulzástól mentesen oldotta meg nehéz feladatát. Szabó Gyula gyönyörű énekszámait aratott megérdemelt sikert. Kisebb szerepekben Faludy Ács és Olasz jeleskedtek. Igen kellemesen hatott a szintén vendékek éneke és tánc a főként a rokokó habák tetszettek. A zenekart és énekkart Gellért Pál karmester erős kézzel tartotta együtt. Az újdonság, a hemulató siker után itélve, kedvenc műsordarabja lesz a színháznak. (K.)

Délutáni előadások. A szombat délutáni hirdettek Peleskei nótáriusra már az összes jegyek elkelték. Az igazság, hogy magyar tárgyú színdarabot ezúttal is zsúfolt ház élvezi végig. Vasár-

Lánczy Leo nyugalomban. Ki lesz a kereskedelmi bank vezérigatója?

BUDAPEST. Néhány nap óta pénzügyi körökben azt beszélnek, hogy Lánczy Leó, a Kereskedelmi Bank elnöke végleg nyugalomba vonult. A bank részéről ezt a híradást megcáfolták. Tény azonban, hogy Lánczy Leó, aki gyakran betegeskedik, tényleg nyugalomba készül vonulni, de állását csak akkor hagyja ott, ha utódja személyét illetőleg az érdekeltekkel meg egyezésre tud jutni. Ez azonban igen nehéz, mert úgy az elnöki állásért, mint a vezérigazgatói állásért, amelyeket Lánczy tölt be, nagy a versengés. Az egyik párt Valkó

Lajos pénzügyi államtitkárt, Weisz Fülöpnek, a bank alelnökének vezérigazgatónak, viszont a másik és nagyobb párt Hegedüs Lórántot, a jelenlegi ügyvezető igazgatót szeretné ebben az állásban látni. Valkó már le is mondott állásáról és pártja biztosra veszi a győzelmet. Lánczy azonban csak akkor távozik el, ha Hegedüst választják meg vezérigazgatónak. Most azonban felmerül a kérdés, mi fog történni a Kereskedelmi Banknál, miután Hegedüs pénzügyminiszter lett.

Szervezik a magyarok visszavándorlását Amerikából.

Hírj adtuk már a magyar kivándorlás és visszavándorlás problémájáról. Most ebben az ügyben már érdemleges tárgyalások is folytak. Londonban a Cunard Line hajóstársasággal, amellyel a magyar kormány megbízottja megállapodásra is jutott. A kormány képviselője Adássy József miniszteri tanácsos most érkezett vissza két kísérőjével külföldi utjáról s hat hetes ottartózkodásának eredményéről a következőkben számolt be: — Résztvettünk Párisban a népszövetség egyik albizottságának ülésén, amelyre a tagokon felül meghívták még Magyarországot, Ausztriát, Németországot és Bulgáriát is. A kongresszus célja az volt, hogy a résztvevő huszonhárom állam állítsa helyre a közlekedési kapcsolatot, állapodjék meg az egyszerűsített általános utlevélben, valamint jusszon meg egyezésre a látványosságok egyszerűsítése kérdésében. Tegye olcsóbbá az utlevél- és vízum megszerzését. Véleményem szerint az új utlevél március elején fog életbe lépni. Az új utle-

vél típusára a magyar ajánlatot fogadta el a bizottság. Az új paszszok két nyelvű lesz: az illető állam nyelvén, valamint francia nyelven lesz kiállítva, terjedelme 42 oldal, két évre érvényes és négyszer lehet megújítani. Londonban a Cunard hajóstársasággal egyeztem meg, amely a magyar ki- és visszavándorlást fogja lebonyolítani. A társaság teljesen alávetette magát a magyar kívánásoknak. Külföldön is megengedi a magyar helügyminisztérium ellenőrzőinek a vizsgálatot. Hajóinkra pedig magyar biztosok kerülnek. Négy helyen lesz kikötés, még pedig Cherbourban, Rotterdamban, Hamburgban és Triestben. Svájcban a visszavándorlásból megpihenők számára a francia határon egy svájci vállalkozó egy 600 szobás kolostort vásárolt meg. Itt fognak megpihenni azok a visszavándorlók, akik Amerikából jönnek és utaznak tovább Magyarországra. Százötvenezer embert várnak vissza Amerikából. Ott olyan ipari krízis van, hogy a gyárakat délben zárják.

nap délután a legszebb magyar népszínművek egyikét, a Gyimesi vadvirágot ismétlik meg.

Prometheus hétfői bemutatóját nagy érdeklődés előzi meg. Victor Effimius román római és szarmizgatói mitológiai tárgyú drámáját annak idején általános elismeréssel fogadta a bucuresti sajtó és az eredetileg verses formában írt drámát Lichtfusz István dr. aradi ügyész prózában ültette át magyarba. Az aradi bemutató érdekességét növeli, hogy azon részt vesz a dráma szerzője, Victor Effimius is.

A Modern Kabaré új tagjai: Jimmy, a kitűnő stepp táncos, Marescu csodásan idomított kutyával, továbbá Várady, Nádassy, Halász Rózi, Mezey Nelly, Kármán Eta, Fila Jonescu, Rudas Bandi, Lantos Réthy Irén, stb. elsősorú új műsorra szerepelnek. Az új műsornak amely ma másodszer került bemutatásra, főslágere „Süketnek kell lenni” című pompás bohózat.

Mit hoz a Jézuska? — kérdezi sok gyermek. Mit vegyek a gyermekemnek? sőt hájta sok apa s akkor eljön egy jó angyal, aki a gyermeknek és az apát utbaigazítja és vasárnap délután 11 órákor már sietnek mindketten a Központi szálloda volt kabaréhelvéisébe a nagyszerű karácsonyi vásárra.

el mulasztást, mert a katonavonatot az állomásra engedte és a váltót nem állította más vágányra.

Fogorvosok és fogtechnikusok.

Megírta az *Aradi Közlöny*, hogy a fogtechnikusok küldöttségileg felkeresik az egészségügyi főfelügyelőt és kérik fogják a kiadott rendelet revidiálását. A városi orvosi hivatalban a rendeletről a következő értesítést kaptuk: — Az egészségügyi főfelügyelőség által kiadott rendelet november 1-én lépett életbe. Ezzel egyidejűleg a régi rendeleteket hatályon kívül helyezték. A rendelet értelmében a fogtechnikusok csak akkor üzhetik iparukat, ha igazolják, hogy letették a fogtechnikusi vizsgát. Ezenfelül a törvény életbeléptéig legalább négy év gyakorlattal kell bírniok. Egyébként csak a fogorvosok mellett működő munkásokként foglalkoztathatók. A törvény előírja azt is, hogy a fogorvosok csak abban az esetben működhetnek, ha oklevelekkel bizonyítják, hogy megfelelő szakképzettségük van. Mindazok, akik a régi törvények értelmében folytattak gyakorlatot, megtarthatják szerzett jogaikat.

Külföldön esnek az árak.

Az utóbbi időben Angliából, Franciaországból és Amerikából a legfontosabb közszükségleti cikkek árának eséséről érkeznek jelentések. Amerikában a ruha és cipőárak majdnem ötven százalékkal estek. A ruhaárak Angliában is, oly áron kelnek el, amelyek csak kevéssé nagyobbak a háború előtti áraknál. Franciaországból is hasonló áresésekről érkezik híradás. A gyapjúárak leszállottak az 1917. évi árakra s a legfontosabb fűszerárak ára is 20—25 százalékkal esett.

A milliárdos naplója.

Amerikai lapok közlése szerint Carnegie örökösei a milliárdokon kívül a következő naplójegyzetet is örökségül kapták: A szegénységet általában rossznak tartják és sajnálják azt az ifjut, aki nem születik ezüst kanállal a szájában. Én azt gondolom, hogy a leggazdagabb örökség, amit egy ifjunak hagyományozhatók, a szegénység, mert az a nézetem, hogy a szegények közül kerülnek ki a nagy és jó emberek. A tanítókat, tanárokat, feltalálókat, költőket, tudósokat, államférfiakat, nagy üzletembereket és mártirokat nem a milliomosok fiait szolgáltatják. Nagyon kevés olyan halandó tett felbecsülhetetlen szolgálatokat az emberiségnek, aki nem a szegénység iskolájában nőtt fel. Az öröklött gazdagság károsan befolyásolja az intellektualitást és a lelki tulajdonságokat. Nagyon szánom azokat, akik minőségben fiatalva, hogy kenyerüket munkájukkal szerezzék meg. Mi volna, ha a világ csak a gazdagoktól függne. Minden, ami szép és jó megszűnne és az emberi társadalom barbárságba süllyedne. Ezek után mélyen lehet sajnálni Carnegie gyermekeit, akik szerencsétlenségükre milliárdokat örökölték az apjuktól.

Katonavonat és személyvonat összeütközése.

Borzalmas vasúti szerencsétlenség történt szárdán délután a Cuijól (Kolozsavartól) 16 kilométerre fekvő Virágosvölgy állomáson. Az esetről egy szemtanú a következőket mondotta az *Aradi Közlöny* munkatársának: — Az állomáson elindulását várta az esti személyvonat, amelybe Kolozsvara felől jövő katonavonat beleszaladt. Az állomásra bebozsajtó jelző „szabad”-ra állott és a katonavonat vezetője mitsem sejtve hozta vonatját az állomásba és csak mikor közvetlen közelről észrevette a személyvonatot, igyekezett a hűz donyt megállítani. A mozdonyvezető ezután leugrott a vonat pedig a személyvonatba ütközött. Mintegy 15 waggon szaladt egymás tetejére. A halottak és a sebesültek száma eléri a százat. A tehervonat kocsjainak nagy része szétzúzódott, és a bennök szállított katonavonatok közül negyven elpusztult. A személyvonat utasai között igen sok repatriált is volt. Hogy kit terhel a felelősség a karambolért, még nincs megállapítva, de valószínű, hogy a forgalmi szolgálattevő követett

AZ „ARADI KÖZLÖNY” bekapcsolt telefonszáma 181.

HIREK.

Horvátország elszakad Szerbiától.

BUCURESTI. A Curierul-nak jelentik Zágrábról, hogy Horvátországban, Dalmáciában és Boszniában a szavazatok kétharmad részét a paraszt-párt kapta, amelynek programjához tartozik Horvátország függetlensége. A képviselők a parlament megnyitására meg fognak jelenni ugyan, de csak azért, hogy Horvátországot független köztársasággá kiáltják ki. Horvátország ezután is a legjobb harmoniában akar élni Szerbiával és hajlandó katonai konvenciót is létesíteni.

VAITOIANU TÁBOROK, volt miniszter, a nyugati csapatok parancsnoka ma délelőtt Aradra érkezett. A főparancsnok idejévelének célja az aradi helyőrség és a határmenti csapatok inspicálása. Értesülésünk szerint Vaitoianu tábornok részt vesz az a hó 17-én, 18-án és 19-én rendezendő ünnepeken.

DR. ROBU JÁNOS POLGÁRMESTER ma délelőtt Nagyhalomra utazott. Távollétében dr. Angel István helyettes polgármester helyettesíti.

MEGNYILIK A GÖRÖG KÉPVISELŐHÁZ. Athénből jelentik, hogy a képviselőház megnyitására határnapra 1921. évi január hó 5-ikét tűzték ki. A legutóbbi zavargások és izgatások következtében tíz Venizelos-párti lap megjelenését betiltották.

NIKITA NYUGDIJA. Belgrad. A Pravda jelenti, hogy a minisztertanács Nikita, Montenegró exkirályának évi 300,000 francia frank nyugdíjat szavazott meg.

KERESKEDŐ URAK FIGYELMÉBE! Naveta vonattal a legnagyobb bécsi gyártól finom női és férfi áru érkezett. Kereskedő urak, kik nagyban kívánnak vásárolni, megtekinthetik a mintákat hétfőn és szombaton. Kaphatók: kötött női kosztüm, ruhák, női és gyermek garnitúrák, női kabátok és férfi szettegek, férfi és női harisnyák, keztyűk és helyes kendők. Kereskedő urak jól tessék, ha szükségleteiket karácsony előtt leedezik be. Mindezen cikkeket beszerezhetők Kereskedelmi és Ügynökségi Irodában Strada General Grigorescu (Tábori Károly-u.) 1.

REPATRIÁLÁS. A holnap induló repatriáló vonattal az aradi repatriáltakon kívül csak nagyon kevés megyebeli repatriált utazhatik, mert az ezek részére biztosított vagonokra a timisoarai (temesvári) üzletvezetőségnek van szüksége. Így a megyebeliek közül csak azok utazhatnak el, akiknek már van vagonjuk. A többiek is a napokban megkapják a vagonokat, így néhány nap múlva ezek is elulazhatnak.

KIÜTÉSES TIFUSZ A MEGYÉBEN. Ma reggel távirati értesítés érkezett a megyei orvosi hivatalhoz Nagylakról, hogy ott kiütéses tifusz megbetegedések fordultak elő. Az orvosi hivatal kellő intézkedéseket léptetett életbe a betegség továbbterjedésének megállítására.

HALADÁS kedden 6 órakor az Uránia moziban.

A KISVASUT ELÉ FEKSZEM, Szereltek! Érted? Az ideál és kétszázhusz luk. Szerelmesek kiskönyve, Becsületes megtalálód, Móriska a térlől, Szörnyű betegség, Mókás bácsi esetei, Kis tanácsadó, Szenzációs hírek, Tréfás apróhírdetések, Kiméletesség, stb. című érdekes cikkeket közli a népszerű „Aradi Fáklya” legújabb száma.

Felosztatják a magyar nemzetgyűlést.

(Az új kormány letette az esküt.)

BUDAPEST. Gróf Teleky Pál miniszterelnök a kormányzópárt mai értekezletén előterjesztette programját. Az ország jelenlegi helyzetét lehetetlennek látja — mondotta a miniszterelnök — és lehetetlen az, hogy a személyi kérdések a komoly, reális politikai alakulást felbontsák. Ha mutatkoznak ilyen jelenségek, számolni kell a nemzetgyűlés felosztatásának eshetőségével.

BUDAPEST. Az új kormány a következőképpen alakult meg: Miniszterelnök: gróf Teleky Pál, a ki ideiglenesen a külügyet és a nemzeti kisebbségi miniszteriumot

is vezeti, belügyminiszter Ferdinandy Gyula, pénzügyminiszter dr. Hegedüs Loránt, kereskedelemügyi miniszter dr. Hegyeshalmy Lajos, földművelésügyi miniszter nagyatádi Szabó István, honvédelmi miniszter Belitska Sándor, igazságügyminiszter Tomcsányi Vilmos Pál, kultuszminiszter dr. Vass József, a ki ideiglenesen a közlekedést is intézi, kisközigazgatásügyi miniszter nagyatádi Szabó István, népjóléti miniszter dr. Bénérd Ágoston. Az új kormány tagjai ma este fél hat órakor tették le az esküt Horthy kormányzó előtt.

Budapest télen. A hideg az ur a magyar fővárosban.

BUDAPEST. Bevonult a hideg Budapest falai közé. Makacsul bent tanyázik a Józsefváros szürkéfele bérkaszányái között, az Andrassy-ut méltóságteljes körzetében, a kiterjeszkedő Dunai vasapocsként átfogó hidak területén és szárnyalt széttárta a budai lakók és a külső pestvárosi negyedek egész vidékére. S mikor ebben a rideg világban a pesti embert végigkopogtatja lábával az aszfaltot, részvéttel nézek feléje, mert tudom, hogy nem azért didereg, nem azért gyüri zsebeibe kezét, nem azért huzza fejét a gallérjába, nem azért szaporázik járásában, hogy néhány percnyi utját a szoba barátságos melegével váltssa fel, hanem azért didereg még jobban, azért szorítja karjait erősebben testéhez, azért huzza fejét melán gallérjába, azért vágat idegesen, mert tudja, hogy otthon sivar és döbbenetesen hideg. Nincs szén, nincs fa. Ez a mottoja minden bajnak, ez a refrénje minden beszédnek. A villamosok perronjainak notorius beszélgetői erre lyukadnak ki, a hidegben ácsorgók erről disputálnak, miközben helyükön medvétáncot topognak talpukkal, kis diákok felcsillanó szemekkel nevetnek egymásra, azt hiszik, hogy csatát nyernek azzal, hogy nincs szén és bezárják erre az iskolákat. A villamosok korlátozzák a forgalmat, gázt csak bizonyos időben lehet használni, a pékeknek csak egy része süt, a többi megpanaszodik, az iparágakban átmenetileg vegetál a termelés, az iskolák nagy része zárva, az egyetemeken a hallgatóság együtt prüszköl a professzorral. Jeddében az öreg Dunának is végigborsódzott a háta és kemény jégköpenyt vont maga fölé. Nincs szén, nincs fa, mondja mindenki és mégis egész nap az utcán egyebet sem látni, mint teherautókat és kocsikat, a mint szemet, fát szállítják. Szállítják, de a nagy Budapest valóságilag nyeli a fűtőanyagot, mert Budapest benne van a téiben. A vasárnap késő délutáni pesti utca még gyászosabb,

mint a köznap. A néhány fizlet, mely máskor 8 óráig fényt szórt az utcára, most szintén csukva. A dunai ködös levegő még halványabbá teszi a fakón égő ivlámpák sugarait. Ebben a hideg és komor esti hangulatban jártam a pesti utcákat. Emberek jöttek-mentek egyszerűen, aztán párok. Menyasszonyok vőlegényekkel. Masamódok, varróleányok és gépírókisasszonyok jöttek választottjukkal karofogva, megelégedetten, boldogan. Ritka kivételek, a kiknek az általános dideregkor melegük van. Villamosok kusznak a sineken, Belecsendül a vidámhangú csengő az utcai tompa morgásba. Kis gyereket ölében cipel haza az apja. A gyorsléptű járókelőket alattomosan támadja meg az egyik kapualjából egy árus kinalása.

Perecet urak peracet, korona darabja.

Oly gyorsan megy le a szavakat széles kosara mellett, mint ha versenyre akarna kelni beszédjével a rohanó emberekkel és viszsza akarja őket kosarához vonaszolni. A Rákóczi-ut egy pincéjében elegánsan adjusztált és kelően világított bejáró vezet. A hol eddig a szentet tartották, most a szénről kuplénznak. Ez a Tabarin mulató. Az utcán Attilás kapuálló fogadja az érkező „előkelőségeket”. Távolabb a járdán csizmás falusi báméskodik. Nyilván azon gondolkodik, hogyan kerül össze a magyaros Attila a Tabarin mulatóval. A körutak sem tárnak nagyobb mozgalmasságot az emberek elé. Máskor ilyen időtájt száz és száz ember szokta lesni a Pesti Hírlap, Az Ujság, meg a többi lapok kiadói hivatalai előtt a turfjelentéseket. Ma már téli pihenőt tartanak a versenyparipák, az ügétő pályákon nincs élet. S a sport és versenyizgalmakhoz szokott pestiek kelletlenül érik be a bajnoki footballmérkőzések eredményeivel. Keresem, kutatom Pestet, de nem találok. Szürké városhoz bolyongok. A sokszínű, eleven, mozgalmas Budapest elenyészett (h. k.)

LEGFINOMABB francia kosztüm kelmék Vándornál.

SZÖLLŐSGAZDÁK ÜLÉSE. Az „Aradi Szőlősgazdák Egyesülete” vasárnap d. e. 11 órakor a városháza kistermében tartja évi rendes közgyűlését. Tisztújítás és alapszabálymódosítással kapcsolatban azon a nagyobb szabású terv keretében tartja a vezetés, hogy az egyesület a saját kebelében egy anyag beszerzési és termény értékesítő szakosztályt létesítsen, vala-

mint egy helyeken megjelenő borászati szaklappal állandóan összeköttetésben tartsa tagjait.

FORRAI TÁNCÁKADÉMIA MEGNYILIK 18-án, szombaton a Fehér Kereszt földszinti termében. Gyermekeknek d. e. 5 órakor, felnőtteknek este 7 órakor kezdődik.

GYILKOSSÁG PECICÁN (PECSKÁN.) Az aradi vizsgálóbírószághoz látogatást érkezett, hogy Pecicán (Pécskán)

Marias János meggyilkolta Bartos Istvánt. Elrendelték a hulla felboncolását.

VÉGRE EGY JÓ HIR. Mi újság odaát, — kérdezi egy aradi ur a megszűről érkező barátját? Bizony, semmi újat nem mondhatok — válaszolt emez. — De ilt Aradon csak tudok valami diszkrét, csiklandós újságot! — Hogyne kérlek, — hangzott a válasz. — ma mindenki arról suttog Aradon, hogy december 19-én vasárnap a Központi szálloda nagytermében pompás békebeli Karácsonyi vásárt rendez az aradi Gyermekfelruházó Egyesület.

Becsi arua megerkeztek Bársony kötött- és szövöttáru üzletébe, Piata Avram Jancu (Szabadság-tér 17.) Telefon 642.

A KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI SZALON SZENZÁCIÓS ÁLLANDÓ KIÁLLITÁSA díjtalanul megtekinthető délelőtt 10-től 1 óráig és délután 3-tól 7 óráig a Kulturpalota kistermében.

ÁLDETEKTIV A ZSIBVÁSÁRON. Ma délelőtt a zsbivásáron egy fiatal ember, aki detektívnek adta ki magát, sorra járta az elárusítókat és elkobozta a kirakott posztót, cipőket és csizmákat azzal az ürüggyel, hogy ezek katonai holmik. Két asszony előtt gyanúsnaak tűnt fel a fiatalember és igazolásra szólították fel. Előbb tillakozott, de amikor az asszonyok erőlesen követelték az igazolást, az elkobzott árukat eldobta és elszaladt. Az előhívott rendőr a szelhámos áldetektívet már nem találta meg.

Revolvermerénylet a belga parlamentben.

BRÜSSEL. A képviselőház egyik legutóbbi ülésén az ülés vége felé a karzatról valóki a szocialisták padjait felé revolverrel lött. A merénylőt azonnal letartóztatták. Kihallgatásakor előadta, hogy tetteivel csupán a kormány figyelmét akarta felhívni a Németországba vitt belgákra, a kiknek hazahozatalára nézve a kormány mindeztideig semmiféle intézkedést sem tett.

Mozi.

A Henny Porten-film utóljára. Az előző napi előadásokon oly nagy sikert ért el ez a derűlő ragyogó, realkivül ötletes film, hogy a közönség harsogó kacagásától volt állandóan hangos az Apolló nézőtere. Henny Porten közvetlensége nagyszerűen érvényesül a pajzán leány szerepében, aki eredeti módon szerez magának férjet. A gazdag kiállítású Henny Porten-film még szombaton tartja műsorán az Apolló.

A meyerlingi tragédia. Annak jelenére, hogy e nagyszabású történelmi értékű filmet már egy ízben bemutatta az Apolló színház, a mozibátori közönség felokozott kíváncsisággal tekint a film vasárnapi reprize elé. Rudolf Frón-örökös megindító szerelmi tragédiája már a letűnt történelemé, az embereket azonban ma is izgatja, hogy mi történt a végezes éjszakán a meyerlingi kastélyban. Erre a kérdésre ad választ a fenomenális film.

Jótekonycélú előadások az Apollóban. Az Astra közművelődési egyesület felkérésére az Apolló színház szombaton, vasárnap és hétfőn 3, 5, 7 és 9 órai kezdettel az egyesület céljaira jótekonycélú előadásokat rendez, amelyeken az Apolló rendes műsorán kívül bemutásra kerülnek az Astra oradea-marei (nagyváradi) ünnepélyének szingardag fölvételei.

Vasárnap az Uránában Pászton. Árpád kitűnő regénye, a 100.000 koronás ruha kerül bemutatásra a legkiválóbb moziszínészek megjátszásában.

